

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 523

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 5 iulie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 115 din 9 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 715 din Codul de procedură civilă	2–4
Decizia nr. 161 din 16 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor prevederilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare.....	4–8
Decizia nr. 163 din 16 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă	9–13
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
454. — Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 750/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Modernizarea Centurii Rutiere a Municipiului București între A1—DN 7 și DN 2—A2”	13–14
458. — Hotărâre privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., în domeniul public al municipiului Cluj-Napoca	15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
4.104. — Ordin al ministrului educației naționale pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.392/2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 115**

din 9 martie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 715
din Codul de procedură civilă**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 714 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Gheorghe Vasile Cornel Ilie în Dosarul nr. 80.186/301/2014 al Judecătoriei Sectorului 3 din București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 45D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că autorul excepției de neconstituționalitate a depus o cerere prin care solicită acordarea unui nou termen de judecată, ținând cont de faptul că nu a reușit să vizualizeze elementele dosarului pe internet, menționând că are un grad ridicat de handicap locomotor, ceea ce îl împiedică să se deplaseze la sediul Curții Constituționale. Reprezentantul Ministerului Public se opune acordării unui nou termen.

4. Curtea, deliberând, în temeiul art. 14 din Legea nr. 47/1992 coroborat cu art. 222 alin. (1) din Codul de procedură civilă, respinge cererea formulată, deoarece, de la data emiterii încheierii de sesizare a instanței de contencios constituțional, respectiv 9 decembrie 2015, și până în prezent, autorul excepției a avut la dispoziție un interval de timp suficient de mare pentru a întreprinde demersurile necesare în vederea consultării dosarului și pentru pregătirea apărării.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, în principal, ca inadmisibilă și, în subsidiar, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 9 decembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 80.186/301/2014, **Judecătoria Sectorului 3 din București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 714 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Gheorghe Vasile Cornel Ilie într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia nu arată în mod concret în ce constă contradicția dintre

prevederile legale criticate și dispozițiile constituționale invocate, limitându-se la a preciza faptul că dispozițiile din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale, întrucât „se poate face contestație la executare împotriva adresei de înființare a poprii, împotriva adreselor de comunicare a îndeplinirii formelor de executare, precum și împotriva cheltuielilor de executare”.

8. **Judecătoria Sectorului 3 din București** opinează în sensul respingerii, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Instanța reține că dispozițiile art. 714 reglementează termenul de introducere a contestației la executare, precum și faptul că acesta curge în mod diferit, în funcție de momentul comunicării actelor de executare atacate, toate convergând spre momentul la care intimatul a luat la cunoștință de existența actului de executare silită emis împotriva sa. Aceste dispoziții legale nu creează nicio discriminare, fiind general aplicabile tuturor persoanelor împotriva cărora s-a început executarea silită.

9. Mai mult decât atât, aceste dispoziții nu instituie nicio diferență de tratament juridic, stabilirea unor reguli speciale de procedură neexcluzând egalitatea părților, întrucât aceste norme juridice se aplică oricărei persoane care este parte într-un litigiu supus acestor reguli, în speță tuturor persoanelor care înțeleg să introducă o contestație la executare. De asemenea, prin posibilitatea introducerii contestației la executare, se supune controlului judecătoresc executarea silită începută, respectiv fiecare act de executare întreprins, excluzând astfel arbitriul.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că, expresie a accesului liber la justiție, contestația la executare reprezintă principalul mijloc procedural prin care părțile din executarea silită, precum și terții interesați pot obține desființarea măsurilor luate în executarea silită, asigurându-se, astfel, conformarea întregii proceduri execuționale cu prescripțiile legii.

12. Potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, stabilirea regulilor de desfășurare a proceselor în fața instanțelor judecătorești este de competența exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Prin urmare, astfel cum a reținut Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă, reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței ce i-a fost conferită prin Constituție, a condițiilor de exercitare a unui drept — subiectiv sau procesual, inclusiv prin instituirea unor termene, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă, în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite.

13. Mai mult, prin reglementarea contestației la executare se permite părților din proces, dar și terților interesați folosirea tuturor mijloacelor de apărare și a garanțiilor procesuale; așadar, textul supus controlului de constituționalitate nu instituie nicio

discriminare în ceea ce privește situația procesuală a creditorilor, a debitorilor sau a terților care sunt îndrituiți să formuleze contestație la executare, ci amenajează, în mod riguros, cadrul procesual în care pot fi exercitate drepturile părților din proces. Guvernul mai menționează și jurisprudența relevantă a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 260 din 24 septembrie 2002.

14. **Avocatul Poporului** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, având în vedere că ea nu a fost formulată în scris și nici motivată în mod corespunzător.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare a Curții Constituționale, îl constituie dispozițiile art. 714 din Codul de procedură civilă. Ulterior invocării excepției de neconstituționalitate, Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, dându-se textelor o nouă numerotare, iar art. 714 a devenit art. 715, care are următorul cuprins: „(1) *Dacă prin lege nu se prevede altfel, contestația privitoare la executarea silită propriu-zisă se poate face în termen de 15 zile de la data când:*

1. *contestatorul a luat cunoștință de actul de executare pe care-l contestă;*

2. *cel interesat a primit comunicarea ori, după caz, înștiințarea privind înființarea poprii. Dacă poprirea este înființată asupra unor venituri periodice, termenul de contestație pentru debitor începe cel mai târziu la data efectuării primei rețineri din aceste venituri de către terțul poprit;*

3. *debitorul care contestă executarea însăși a primit încheierea de încuviințare a executării sau somația ori de la data când a luat cunoștință de primul act de executare, în cazurile în care nu a primit încheierea de încuviințare a executării și nici somația sau executarea se face fără somație.*

(2) *Contestația împotriva încheierilor executorului judecătoresc, în cazurile în care acestea nu sunt, potrivit legii, definitive, se poate face în termen de 15 zile de la comunicare.*

(3) *Contestația privind lămurirea înțelesului, întinderii sau aplicării titlului executoriu se poate face oricând înăuntrul termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită.*

(4) *Dacă prin lege nu se prevede altfel, contestația prin care o terță persoană pretinde că are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmărit poate fi introdusă în tot cursul executării silite, dar nu mai târziu de 15 zile de la efectuarea vânzării ori de la data predării silite a bunului.*

(5) *Neintroducerea contestației în termenul prevăzut la alin. (4) nu îl împiedică pe cel de-al treilea să își realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, în condițiile legii, sub rezerva drepturilor definitiv dobândite de către terții adjudecatari în cadrul vânzării silite a bunurilor urmărite.”*

18. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 privind statul român, art. 2 privind

suveranitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 47 privind nivelul de trai, art. 50 privind protecția persoanelor cu handicap și în art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul acesteia s-a limitat, în motivarea acesteia, la enumerarea a șapte temeuri constituționale, fără să arate, în mod concret, în ce constă contrarietatea astfel reclamată.

20. Or, potrivit art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, sesizările adresate Curții Constituționale trebuie motivate și, prin urmare, Curtea nu se poate substitui autorilor excepției în ceea ce privește identificarea și formularea unor motive de neconstituționalitate. Acest fapt ar avea semnificația exercitării unui control de constituționalitate din oficiu, ceea ce este inadmisibil în raport cu dispozițiile art. 146 din Constituție.

21. De altfel, prin Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, Curtea a statuat că orice excepție de neconstituționalitate trebuie să aibă o anumită structură inerentă și intrinsecă care va cuprinde 3 elemente: „textul contestat din punctul de vedere al constituționalității, textul de referință pretins încălcat, precum și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate existente între cele două texte, cu alte cuvinte, motivarea neconstituționalității textului criticat. [...] În condițiile în care primele două elemente pot fi determinate absolut, al treilea element comportă un anumit grad de relativitate determinat tocmai de caracterul său subiectiv. Astfel, motivarea în sine a excepției, ca element al acesteia, nu este neapărat un criteriu material sau cantitativ, ci, dimpotrivă, ea rezultă din dinamica primelor elemente. Prin urmare, materialitatea motivării excepției nu este o condiție *sine qua non* a existenței acesteia.” De aceea, Curtea a constatat că, în situația în care textul de referință invocat este suficient de precis și clar, astfel încât instanța constituțională să poată reține, în mod rezonabil, existența unei minime critici de neconstituționalitate, ea este obligată să analizeze pe fond excepția de neconstituționalitate și să considere, deci, că autorul acesteia a respectat și a cuprins în excepția ridicată cele trei elemente menționate.

22. Or, în prezenta cauză, indicarea celor șapte temeuri constituționale nu este suficientă pentru determinarea, în mod rezonabil, a criticilor vizate de autoare. În același sens a statuat Curtea și prin Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011, prilej cu care a stabilit că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil, însă, în condițiile în care art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 precizează că „*sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți*” (a se vedea în acest sens și Decizia nr. 627 din 29 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 23 iulie 2008 și Decizia nr. 464 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 11 noiembrie 2014).

23. Așa fiind, Curtea reține că, dat fiind caracterul general al textelor constituționale invocate, precum și lipsa explicitării pretensei relații de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea, nu poate identifica în mod rezonabil nicio critică de neconstituționalitate, astfel încât excepția apare ca fiind inadmisibilă.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 715 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Gheorghe Vasile Cornel Ilie în Dosarul nr. 80.186/301/2014 al Judecătoriei Sectorului 3 din București.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 3 din București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 161

din 16 martie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor prevederilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Florina Mohora în Dosarul nr. 46.470/300/2015 al Judecătoriei Sectorului 2 din București — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 63D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 98D/2016 și nr. 178D/2016, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Societatea Civilă de Avocați Enescu & Cuc din București în Dosarul nr. 93.324/299/2015 al Judecătoriei Sectorului 1 din București și de Iulian Lixandru în Dosarul nr. 49.549/300/2015 al Judecătoriei Sectorului 2 din București — Secția civilă. De asemenea, Președintele dispune să se facă

apelul și în Dosarul nr. 181D/2016, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XV alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Marius-Sabin Miron în Dosarul nr. 7.170/30/2015 al Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, în Dosarul nr. 98D/2016, autoarea excepției a depus o cerere scrisă prin care solicită judecarea în lipsă. De asemenea, mai referă asupra faptului că, în Dosarul nr. 181D/2016, autorul excepției a depus la dosar o copie a Deciziei civile nr. 61 din 20 octombrie 2016, pronunțată de Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal, care face trimitere, pe larg, la Hotărârea din 30 iunie 2016 a Curții de Justiție a Uniunii Europene, pronunțată în Cauza C-288/14 — *Silvia Ciup împotriva Administrației Județene a Finanțelor Publice Timiș — Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Timișoara*.

6. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 98D/2016, nr. 178D/2016 și nr. 181D/2016 la Dosarul nr. 63D/2016.

7. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de conexare a dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 98D/2016, nr. 178D/2016 și nr. 181D/2016 la Dosarul nr. 63D/2016, care este primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Acesta arată că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat cu privire la dispozițiile legale criticate, precum și că ordonanța de urgență a Guvernului a fost adoptată având în vedere o situație extraordinară. Se mai arată că aceasta prevede actualizarea despăgubirilor în funcție de indicele prețurilor de consum.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Sentința civilă nr. 12.949 din 25 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 46.470/300/2015, **Judecătoria Sectorului 2 din București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare**, excepție ridicată Florina Mohora într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

10. Prin Încheierea din 18 decembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 93.324/299/2015, **Judecătoria Sectorului 1 din București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare**, excepție ridicată de Societatea Civilă de Avocați Enescu & Cuc din București într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

11. Prin Încheierea din 3 decembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 49.549/300/2015, **Judecătoria Sectorului 2 din București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare**, excepție ridicată de Iulian Lixandru într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

12. Prin Încheierea din 13 ianuarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 7.170/30/2015, **Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XV alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare**, excepție ridicată de Marius-Sabin Miron într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni privind obligația de a face, respectiv restituirea taxei pe poluare, precum și plata dobânzilor convenite în urma pronunțării unor hotărâri judecătorești.

13. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia arată, în esență, că ordonanța de urgență a Guvernului este neconstituțională, întrucât lipsește de eficiență hotărârile judecătorești prin care s-a dispus restituirea integrală a sumelor provenite din prelevarea ilegală a unei taxe. Eșalonarea pe o durată de 5 ani, cu plata anuală a unei cote de 20% din sumele datorate, determină o amânare nelegală și abuzivă a plăților convenite integral de persoanelor îndreptățite la restituire, echivalând practic cu privarea de o despăgubire adecvată și într-un termen rezonabil pentru prejudiciul cauzat prin plata nedatorată a taxei.

14. Conform art. 52 alin. (3) din Constituție, statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate cetățenilor săi. Statul nu-și poate acoperi propria culpă, deoarece, dacă a aplicat o legislație neconformă cu dreptul Uniunii Europene, acesta nu poate ca, ulterior, să își stabilească acele condiții în care răspunde, peste hotărârile judecătorești care nu pot fi modificate prin ordonanțe, deoarece se aduce atingere separației puterilor în stat. De asemenea, trebuie avută în vedere „o problemă de echitate constituțională”, respectiv faptul că, dacă cetățeanul a plătit toată taxa odată, nu este normal ca returnarea sa se facă în 5 ani. Nu are relevanță că sumele vor fi actualizate pe parcursul celor 5 ani, ci ceea ce are relevanță este faptul că acei cetățeni care au obligații fiscale sunt obligați să le achite într-un termen incomparabil mai scurt, iar dacă nu le achită, atunci statul are drept să execute direct fără ca cetățeanul să beneficieze de vreo posibilitate de a eșalona.

15. Cetățeanul sau profesionistul care nu își plătește contribuțiile, impozitele determinate printr-o decizie de impunere (titlu executoriu), nu are posibilitatea obligării statului la eșalonarea plății pe 5 ani, în schimb statul aflat în fața unui titlu executoriu (hotărâre judecătorească) prin care este obligat la restituirea impozitului/taxei încasat/încasate nelegal poate eșalona restituirea timp de 5 ani.

16. Scopul demersului judiciar, într-o cauză care nu are caracter complex, prin prisma probatoriului succint, va putea fi atins abia după 7 ani. Acest lucru apare ca fiind injust, având în vedere că Guvernul a încasat banii, i-a cheltuit ineficient, iar la momentul la care este obligat să îi restituie emite acte normative prin care înlătură aplicabilitatea imediată a unor hotărâri judecătorești. Având în vedere faptul că instituția de stat are calitatea de debitor, fapt confirmat printr-o hotărâre judecătorească definitivă, aceasta nu are alte drepturi decât cele ale oricărui alt debitor, adică poate, de bunăvoie, să procedeze la executare sau poate fi demarată procedura executării silită. Când executarea de bunăvoie a fost refuzată, atunci se poate proceda în mod legal la executarea silită ca procedeu legal de recuperare a creanței.

17. Argumentele cuprinse în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2014 nu sunt de natură să justifice adoptarea acestui act normativ în condițiile stabilite de art. 115 alin. (4) și (6) din Constituție, cu atât mai mult cu cât, în preambulul ordonanței de urgență, caracterul de urgență este determinat de oportunitatea, rațiunea și utilitatea reglementării, fără a se evidenția, însă, existența unei situații extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată.

18. Atunci când obiectul de reglementare al unei ordonanțe de urgență îl reprezintă drepturi, libertăți sau îndatoriri fundamentale, intervenția legiuitorului delegat trebuie să fie în sensul neafectării acestor drepturi, al instituirii unui regim juridic care să permită exercitarea tuturor atributelor acestor drepturi.

19. În Dosarul nr. 178D/2016, autorul excepției de neconstituționalitate susține, în esență, că ordonanța de urgență a Guvernului este neconstituțională, întrucât înlătură dreptul de a cere executarea silită a statului prin intermediul unei ordonanțe de urgență. Nu modul în care se execută titlul executoriu este supus analizei, ci respingerea însăși a ideii de executare silită. În opinia sa, nu există prevedere constituțională sau europeană care să poată justifica refuzul de a executa conform procedurii stabilite, prin executor judecătoresc. Dreptul creditorului de a se adresa executorului judecătoresc nu poate fi înlăturat.

20. Dacă măsurile protecționiste sunt abuzive, ele trebuie combătute. Autoritatea fiscală, ca parte a puterii administrative

este scutită de controlul judiciar, iar puterea judecătorească este exclusă. În acest fel, comportamentul abuziv al autorității fiscale nu poate fi adus în fața justiției.

21. În Dosarul nr. 181D/2016, autorul excepției de neconstituționalitate susține că statul nu poate să refuze, să omită, sau să întârzie într-un mod nerezonabil executarea unor asemenea hotărâri, iar lipsa fondurilor nu este considerată un motiv justificat pentru întârziere, cu atât mai mult cu cât instituția debitoare nu a invocat lipsa fondurilor. Autorul excepției apreciază că reducerea cuantumului creanței ce trebuie să o primească de la o instituție a statului prin indexarea sumelor cu indicele prețurilor de consum, acesta fiind negativ, este cauzată tot de acțiunile guvernanților, în special, prin reducerea T.V.A.

22. Cu alte cuvinte, autorul excepției de neconstituționalitate este nemulțumit de faptul că acel criteriu folosit de legiuitorul delegat, respectiv indicele prețurilor de consum, nu este de natură să acopere integral prejudiciul suferit prin faptul că trebuie să aștepte timp de 5 ani restituirea sumelor datorate de stat. Acest indice a fost în ultimii ani negativ, datorită politicii fiscale a statului român care a decis reducerea cotei de T.V.A., ceea ce a dus la o scădere a prețurilor reflectată în indicele menționat. Astfel, sistemul de referință prevăzut de ordonanța de urgență pentru acoperirea prejudiciului își pierde relevanța. În acest fel, are loc o îmbogățire fără justă cauză a statului, lucru inadmisibil.

23. De asemenea se mai arată că regimul juridic al drepturilor fundamentale nu poate fi afectat prin adoptarea unei ordonanțe de urgență, astfel cum s-a întâmplat cu ordonanța de urgență criticată.

24. Autorii excepției mai consideră că este înfrânt și principiul egalității în drepturi a cetățenilor, întrucât se creează o diferență de tratament juridic nejustificată între persoanele care au inițiat, în același timp, procese de restituire a sumelor plătite nedatorat cu titlu de taxe de poluare sau taxe pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule. Astfel, de o parte se situează persoanele care au obținut, în urma aceluiași gen de procese, titluri executorii și au reușit executarea acestora, iar de altă parte sunt cei care, chiar dacă aveau titluri executorii obținute în urma procedurilor judiciare, nu le-au pus în executare până la intrarea în vigoare a acestor dispoziții, și nu se mai pot adresa în prezent organelor de executare silită.

25. **Judecătoria Sectorului 2 din București — Secția civilă** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, menționând jurisprudența relevantă a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 676 din 13 noiembrie 2014, Decizia nr. 705 din 27 noiembrie 2014 și Decizia nr. 602 din 1 octombrie 2015.

26. **Judecătoria Sectorului 1 din București — Secția civilă** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că textul de lege criticat este conform cu prevederile constituționale invocate, nefiind vorba despre încălcarea egalității cetățenilor în fața legii și nici a dreptului individual de proprietate, din moment ce actul normativ invocat se adresează unei categorii largi de subiecți, pentru care prevede o eşalonare a drepturilor stabilite prin hotărâri judecătorești irevocabile.

27. **Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, neexistând nicio contradicție cu normele constituționale invocate.

28. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului,

pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

29. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, menționând jurisprudența relevantă a instanței de contencios constituțional, respectiv Decizia nr. 188 din 2 martie 2010, Decizia nr. 353 din 22 martie 2011, Decizia nr. 705 din 27 noiembrie 2014 și Decizia nr. 306 din 28 aprilie 2015. Se mai arată că legiuitorul poate stabili anumite măsuri, respectiv plata eşalonată a unor sume prevăzute în titluri executorii, sens în care sunt și prevederile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014, prin care legiuitorul delegat a instituit o măsură de natură să întărească finalitatea procesului judiciar, în sensul că reprezintă un prim pas important al debitorului de a-și executa creanța.

30. **Avocatul Poporului** apreciază, în punctul său de vedere exprimat în dosarele nr. 63D/2016, nr. 178D/2016 și nr. 181D/2016, că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, arătând că își menține argumentele reținute de instanța de contencios constituțional în deciziile nr. 676 din 13 noiembrie 2014, nr. 705 din 27 noiembrie 2014, nr. 133 din 10 martie 2015, nr. 732 din 29 octombrie 2015 și nr. 762 din 5 noiembrie 2015.

31. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

32. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

33. Obiectul reunit al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 28 februarie 2014, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 16 iulie 2015, dispoziții care au următorul cuprins: „(1) *Plata sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, dobânzile calculate până la data plății integrale și cheltuielile de judecată, precum și alte sume stabilite de instanțele judecătorești, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2015, se va realiza pe parcursul a 5 ani calendaristici, prin plata în fiecare an a 20% din valoarea acestora.*

(2) *Cererile de restituire ale contribuabililor prevăzuți la alin. (1) se soluționează, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 45 de zile de la înregistrare, iar plata tranșelor anuale se efectuează conform graficului stabilit de Administrația Fondului pentru Mediu.*

(3) *Termenul prevăzut la alin. (1) curge de la data împlinirii termenului prevăzut la alin. (2).*

(4) *În cursul termenului prevăzut la alin. (1) orice procedură de executare silită se suspendă de drept.*

(5) *Sumele prevăzute la alin. (1), plătite în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, se actualizează cu indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică.*

(6) *Procedura de efectuare a plății titlurilor executorii va fi stabilită prin ordin comun al ministrului mediului și schimbărilor climatice și al ministrului finanțelor publice, cu respectarea termenelor prevăzute la alin. (1).*

(7) *Plățile restante la sumele aferente titlurilor executorii emise până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și pentru care nu a fost demarată procedura de executare silită se efectuează cu respectarea prevederilor alin. (1)—(6)."*

34. Curtea mai reține că prevederile alin. (2) al art. XV au fost modificate prin Ordonanța Guvernului nr. 26/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 639 din 21 august 2015, însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea va analiza dispozițiile criticate, întrucât ele continuă să producă efecte juridice în dosare.

35. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă dispozițiile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) privind principiului separației și echilibrului puterilor în stat, art. 4 privind nediscriminarea, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 44 privind dreptul de proprietate, art. 52 privind dreptul unei persoane vătămate de o autoritate publică, art. 53 alin. (1) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și în art. 115 alin. (4) și (6) privind regimul adoptării ordonanțelor de urgență ale Guvernului. Din analiza excepției de neconstituționalitate se poate deduce, în mod rezonabil, că autorul acesteia a înțeles să se refere și la prevederile art. 148 alin. (2) și (4) privind integrarea europeană din Constituția României.

36. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra textului de lege criticat prin mai multe decizii, dintre care reține Decizia nr. 705 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 15 ianuarie 2015, Decizia nr. 133 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 19 mai 2015, Decizia nr. 352 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 17 iulie 2015 și Decizia nr. 732 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 14 decembrie 2015.

37. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat, Curtea a constatat că aceasta nu poate fi reținută, întrucât, pe de o parte, prin actul normativ criticat, legiuitorul delegat nu refuză aplicarea hotărârilor judecătorești, ci stabilește anumite măsuri pentru punerea în aplicare a acestora, și, pe de altă parte, textele de lege criticate au aplicabilitate exclusiv pentru viitor (a se vedea Decizia nr. 732 din 29 octombrie 2015, menționată mai sus, paragraful 43).

38. Referitor la pretinsa încălcare a art. 16 din Constituție, din perspectiva instituirii unei discriminări în ceea ce privește tratamentul juridic diferit aplicat aceleiași categorii de persoane, Curtea a reținut că această diferență se justifică în mod obiectiv și rezonabil, având în vedere că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 urmărește un scop legitim — menținerea echilibrului bugetar și respectarea angajamentelor interne

asumate în domeniul protecției mediului, și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere — executarea eșalonată a hotărârilor judecătorești în cauză. Ca atare, situația particulară ivită și motivată prin existența unei situații extraordinare, este una care reclamă o diferență evidentă de tratament juridic (a se vedea Decizia nr. 133 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 19 mai 2015, paragraful 24).

39. Cât privește încălcarea accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, Curtea a reținut că procesul civil parcurge două faze: judecata și executarea silită, aceasta din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței de constrângere a statului sau al altor titluri executorii, în măsura în care debitorul nu își execută de bunăvoie obligația. Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că executarea unei hotărâri, indiferent de instanța care a pronunțat-o, trebuie considerată ca parte integrantă a procesului, în sensul art. 6 din Convenție, iar în ipoteza în care autoritățile sunt obligate să acționeze în vederea executării unei hotărâri judecătorești și manifestă abstențiune, această conduită este apreciată ca angajând răspunderea statului, în condițiile art. 6 paragraful 1 din Convenție, obligația statului de a asigura celeritatea procedurilor judiciare fiind una de rezultat (Hotărârea din 29 august 1996, pronunțată în Cauza *Di Pede împotriva Italiei*, paragrafele 20—24, Hotărârea din 26 septembrie 1996, pronunțată în Cauza *Zappia împotriva Italiei*, paragrafele 16—20, și Hotărârea din 19 martie 1997, pronunțată în Cauza *Hornsby împotriva Greciei*, paragraful 40). Prin Hotărârea din 17 iunie 2003, pronunțată în Cauza *Ruianu împotriva României*, paragraful 65, Curtea Europeană a reținut că dreptul la justiție, garantat de art. 6 din Convenție, protejează în egală măsură și punerea în executare a hotărârilor judecătorești definitive și obligatorii, care, într-un stat ce respectă preeminența dreptului, nu pot rămâne fără efect în defavoarea uneia dintre părți. Prin urmare, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau amânată pe o perioadă lungă de timp. În ceea ce privește modalitatea de executare, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că executarea *uno ictu* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura și unica posibilă modalitate de executare care poate fi aplicată (Decizia nr. 705 din 27 noiembrie 2014, paragrafele 36—39). Astfel, legiuitorul poate stabili anumite măsuri, respectiv plata eșalonată a unor sume prevăzute în titluri executorii, sens în care sunt și prevederile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014, prin care legiuitorul delegat a instituit o măsură de natură să întărească finalitatea procesului judiciar, în sensul că reprezintă un prim pas important al debitorului de a-și executa creanța.

40. Sub aspectul pretinsei afectări a dreptului de proprietate, Curtea, admitând, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, a reținut că Guvernul, prin adoptarea ordonanței de urgență criticate, nu neagă existența și întinderea despăgubirilor constatate prin hotărâri judecătorești și nu refuză punerea în aplicare a acestora. Totodată, faptul că dispozițiile legale criticate, aplicându-se pentru viitor, prevăd actualizarea sumelor datorate cu indicele prețurilor de consum, asigură executarea integrală a titlului, fără a fi atins, deci dreptul de proprietate (a se vedea Decizia nr. 133 din 10 martie 2015, paragraful 25).

41. Distinct de cele reținute în jurisprudența sa, Curtea a mai constatat că nu poate fi primită critica potrivit căreia statul-debitor nu plătește nicio „penalitate” care să acopere prejudiciul rezultat ca urmare a lipirii autorului-creditor de folosința sumei pe o perioadă atât de îndelungată. Astfel, potrivit art. XV alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014, sumele care se restituie în temeiul actului normativ se actualizează cu indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică, iar dispozițiile art. XV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 fac referire la „dobânzile calculate până la data plății integrale”.

42. În ceea ce privește invocarea art. 115 alin. (4) din Constituție, prin Decizia nr. 133 din 10 martie 2015, paragraful 26, Curtea, pornind de la premisa de necontestat că situația de criză financiară mondială ar putea afecta, în lipsa unor măsuri adecvate, stabilitatea economică a țării și, implicit, securitatea națională, a analizat cumulat motivele invocate în preambulul ordonanței de urgență pentru justificarea situației extraordinare. Astfel, s-a conchis că există un grad mare de abatere de la obișnuit, și anume de la condițiile concrete în care executarea titlurilor executorii se face cu respectarea Codului de procedură civilă, respectiv a Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 1 februarie 2002, după caz, astfel încât a apreciat că există o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție, adică o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă și independentă de voința Guvernului care pune în pericol un interes public, respectiv stabilitatea economică a statului român. De asemenea, Curtea a considerat că scopul urmărit prin adoptarea actului normativ criticat — atenuarea efectelor unei stări de criză economică generalizată — a implicat, în mod necesar și neechivoc, o reglementare juridică primară, rapidă, unitară și energică, ceea ce a reclamat, în mod indubitabil, urgență. Totodată, dat fiind caracterul temporar al unei situații extraordinare, Curtea a subliniat că Guvernul nu poate uza de reglementarea, în viitor, în mod nelimitat, a unor proceduri derogatorii de la dreptul comun, atunci când statul este

debitor, deoarece este sarcina statului să găsească soluții pentru executarea conformă a hotărârilor judecătorești, potrivit dreptului comun. În caz contrar, nu ar mai exista o situație extraordinară în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție, ci, mai degrabă, s-ar pune în evidență elemente de oportunitate legislativă.

43. Referitor la invocarea prevederilor art. 115 alin. (6) din Constituție, prin Decizia nr. 306 din 28 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 27 iulie 2015, paragraful 40, Curtea a constatat că acestea nu sunt încălcate.

44. Curtea Constituțională reține că, la data de 30 iunie 2018, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a pronunțat hotărârile din cauzele C-288/14 *Silvia Ciup împotriva Administrației Județene a Finanțelor Publice Timiș — Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Timișoara*, și C-200/14 *Silvia Georgiana Câmpăan împotriva Administrației Finanțelor Publice a Municipiului Mediaș, devenită Serviciul Fiscal Municipal Mediaș, și a Administrației Fondului pentru Mediu*, în care s-a reținut, în dispozitive, că: „Principiul efectivității trebuie interpretat în sensul că se opune unui sistem de rambursare a sumelor datorate în temeiul dreptului Uniunii și al căror quantum a fost constatat prin decizia judecătorești executorii precum sistemul în discuție în litigiul principal, care prevede o eșalonare pe cinci ani a rambursării acestor sume și care condiționează executarea unor astfel de decizii de disponibilitatea fondurilor încasate în temeiul unei alte taxe, fără ca justițiabilul să dispună de posibilitatea de a constrânge autoritățile publice să își îndeplinească obligațiile dacă acestea nu și le îndeplinesc de bunăvoie.” Cerințele rezultate din aceste hotărâri nu au, însă, relevanță constituțională, ele ținând de obligația legislativului de a edicta norme în sensul hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, astfel încât nu poate fi reținută nici critica referitoare la încălcarea art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție.

45. În aceste condiții, Curtea nu poate reține încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4), art. 4, art. 16 alin. (1), art. 20, art. 21, art. 44, art. 52, art. 53 alin. (1), art. 115 alin. (4) și (6), precum și în art. 148 alin. (2) și (4) privind integrarea europeană din Constituție.

46. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Florina Mohora și de Iulian Lixandru în dosarele nr. 49.549/300/2015 și nr. 46.470/300/2015 ale Judecătoriei Sectorului 2 din București — Secția civilă, de Societatea Civilă de Avocați Enescu & Cuc din București în Dosarul nr. 93.324/299/2015 al Judecătoriei Sectorului 1 din București, precum și de Marius-Sabin Miron în Dosarul nr. 7.170/30/2015 al Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 1 din București, Judecătoriei Sectorului 2 din București — Secția civilă și Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 163

din 16 martie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11
din Codul de procedură civilă**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 pct. 11 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Sabo Ana în Dosarul nr. 19.213/3/2015 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 215D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă personal autoarea excepției de neconstituționalitate, lipsind cealaltă parte. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 600D/2016 și nr. 814D/2016 având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Gheorghe Pădure în Dosarul nr. 6.339/99/2015 al Tribunalului Iași — Secția I civilă, respectiv de Mihaela Lămîița Ciocea în Dosarul nr. 1.484/1/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători.

4. La apelul nominal în Dosarul nr. 600D/2016, răspunde personal autorul excepției de neconstituționalitate și asistat de avocat Doina Odachian din Baroul Suceava, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, lipsind cealaltă parte. Procedura de citare este legal îndeplinită. La apelul nominal în Dosarul nr. 814D/2016 lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, în Dosarul nr. 814D/2016, partea Inspekția Judiciară a depus note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate invocate, ca neîntemeiată.

6. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Părțile prezente și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 600D/2016 și

nr. 814D/2016 la Dosarul nr. 215D/2016, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autoarei excepției de neconstituționalitate în Dosarul nr. 215D/2016, care precizează faptul că avocatul său nu a ajuns.

8. Ținând cont de faptul că autoarea excepției de neconstituționalitate nu a solicitat lăsarea la urmă a dosarului, în temeiul art. 53 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, Președintele îi pune în vedere să depună concluzii scrise.

9. Având cuvântul, reprezentantul autorului excepției de neconstituționalitate din Dosarul nr. 600D/2016 susține admiterea excepției. În acest sens, arată, în esență, că aspectul invocat în prezenta cauză vizează situația părților din procese în care nu a fost invocată excepția de neconstituționalitate a unui text a cărui contrarietate cu prevederile Constituției a fost constatată de instanța constituțională. Astfel, diferit de ceea ce se susține în punctele de vedere transmise la dosarul cauzei, consideră că prezenta excepție, care vizează o altă situație, nu a fost cercetată de Curtea Constituțională. În continuare, arată că părțile care se aflau în proces în momentul în care a fost invocată o excepție de neconstituționalitate, față de părțile din alte cauze, se află într-o situație identică cu acestea din urmă și nu există niciun motiv pentru care să nu se aplice un tratament identic tuturor părților. Astfel, apreciază că toate părțile din cauzele care se aflau pe rol în momentul în care a fost invocată o excepție de neconstituționalitate ar trebui să profite de aceasta și să poată formula cerere de revizuire, la fel ca și părțile care au invocat excepția de neconstituționalitate. A mai arătat că noul Cod civil nu a mai reluat principiul *nemo censetur ignorare legem*, ci recunoaște posibilitatea și efectele erorii de drept la art. 1.207 alin. (3).

10. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, arătând că instanța constituțională, analizând dispozițiile legale din vechea reglementare procesual civilă, a reținut că declararea neconstituționalității unor norme legale privește, pe lângă funcția de prevenție, și o funcție de reparație vizând situația cetățeanului ale cărui drepturi au fost încălcate prin norma juridică a cărei neconstituționalitate a invocat-o. Revizuirea cauzelor soluționate definitiv la data publicării deciziei de admitere a Curții Constituționale și în care nu a fost invocată o excepție de neconstituționalitate cu același obiect nu poate fi primită, întrucât, într-o asemenea situație, ne aflăm în fața unei *facta praeterita*, norma a beneficiat de o prezumție de

constituționalitate care nu a fost răsturnată decât după soluționarea definitivă a litigiului prin pronunțarea hotărârii judecătorești. În caz contrar, s-ar ajunge la o nerecunoaștere a autorității lucrului judecat de care se bucură hotărârile judecătorești definitive, cu grave implicații asupra siguranței circuitului juridic civil.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

11. Prin Încheierea din 9 februarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 19.213/3/2015, **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 pct. 11 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Sabo Ana într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului formulat împotriva unei sentințe prin care a fost respinsă cererea de revizuire ca inadmisibilă.

12. Prin Încheierea din 6 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 6.339/99/2015, **Tribunalul Iași — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Gheorghe Pădure într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de revizuire formulate împotriva unei sentințe civile a Tribunalului Iași.

13. Prin Încheierea din 9 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.484/1/2016, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 Judecători a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Mihaela Lămâița Ciocea într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de revizuire formulate împotriva unei decizii a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 Judecători.

14. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care s-ar interpreta că revizuirea s-ar aplica numai acelor cauze în care a fost invocată în mod direct excepția de neconstituționalitate, și nu tuturor cauzelor care s-au judecat sub imperiul textului legal constatat ca fiind neconstituțional. Limitarea persoanelor care pot formula cerere de revizuire este nelegală și neconstituțională. Astfel, este discriminatoriu ca pentru situații juridice identice să se aplice un regim juridic diferit, respectiv să beneficieze de dreptul de a formula cerere de revizuire doar autorii excepției de neconstituționalitate, fiind exceptate persoanele care se judecau în perioada în care se invocase neconstituționalitatea dispoziției legale respective, dar în alte cauze. Dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care nu se permite exercitarea căii de atac a revizuirii și pentru situațiile în care dispoziția legală a fost declarată neconstituțională în timp ce cauza era pe rol, dar soluționarea a avut loc anterior publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României. De asemenea, se mai arată că se creează o diferențiere

nejustificată între justițiabilii care au invocat o excepție de neconstituționalitate și cei care au invocat criticile de nelegalitate pe calea comună. Prin urmare, se apreciază că sintagma „*Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză*” este de natură să aducă atingere principiului constituțional al egalității în drepturi.

15. **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că textul legal criticat este constituțional, având în vedere și considerentele expuse în mod constant de Curtea Constituțională în sensul că „revizuirea întemeiată pe dispozițiile art. 322 din Codul de procedură civilă din 1865 sau art. 509 din Codul de procedură civilă poate fi exercitată de cel căruia i s-a admis excepția și de cel căruia i-a fost respinsă ca devenită inadmisibilă”.

16. **Tribunalul Iași — Secția I civilă** apreciază ca fiind necesar controlul de constituționalitate al dispozițiilor legale criticate care limitează categoria persoanelor ce au deschisă calea formulării unei cereri de revizuire la acele persoane care au invocat o anumită excepție de neconstituționalitate în propria cauză și aceasta a fost admisă.

17. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 Judecători** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

18. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

19. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

20. **Avocatul Poporului** apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind inadmisibilă, arătând în acest sens că din contextul procesual în care autoarea a înțeles să invoce excepția rezultă că aceasta este, în realitate, o chestiune de interpretare și aplicare la speță a legii, care ține de competența exclusivă a instanței judecătorești investite cu soluționarea litigiului. În dosarele nr. 600D/2016 și nr. 814D/2016 apreciază că excepția de neconstituționalitate a devenit inadmisibilă în urma Deciziei Curții Constituționale nr. 866 din 10 decembrie 2015.

21. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

22. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

23. Obiectul excepției de neconstituționalitate, având în vedere că art. 509 din Codul de procedură civilă conține două alineate, îl reprezintă dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, texte de lege care au următorul cuprins: „(1) *Revizuirea unei hotărâri pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul poate fi cerută dacă: [...]*”

11. *după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională prevederea care a făcut obiectul acelei excepții.*”

24. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi. De asemenea, se invocă și dispozițiile art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

25. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul*” din cuprinsul dispozițiilor art. 509 alin. (1) din Codul de procedură civilă este neconstituțională cu referire la motivul de revizuire prevăzut la pct. 11 din cuprinsul acestora. Prin decizia menționată, Curtea a reținut (paragraful 33), în esență, că impunerea evocării fondului ca o condiție de admisibilitate a cererii de revizuire a respectivei hotărâri judecătorești încalcă art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și accesul liber la justiție al cetățenilor, garantat de art. 21 din Legea fundamentală. Prin respingerea ca inadmisibilă a unei cereri de revizuire întemeiate pe prevederile pct. 11 al alin. (1) al art. 509 din Codul de procedură civilă, pe motiv că hotărârea a cărei revizuire se cere nu antamează fondul, este lipsit de eficiență însuși controlul de constituționalitate, întrucât părțile se află în imposibilitatea de a beneficia de efectele deciziei Curții — deci ale controlului de constituționalitate pe care ele l-au declanșat —, ceea ce reprezintă o veritabilă sancțiune aplicabilă acestora. În plus, aceasta echivalează cu o limitare nepermisă a exercitării unei căi de atac.

26. În cauza de față, criticile vizează o problemă diferită față de cea cu privire la care s-a pronunțat Curtea Constituțională prin decizia de admitere mai sus menționată. Astfel, dacă, prin Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, Curtea a admis excepția în măsura în care erau excluse de la calea de atac a revizuirii acele hotărâri care nu antamau fondul pricinii, vizând, așadar, doar aspecte de procedură, în cauza de față, autorii excepției critică faptul că prevederile art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă permit doar persoanelor care au invocat o excepție de neconstituționalitate care a fost admisă de Curtea Constituțională să solicite revizuirea, după

rămânerea definitivă a hotărârii pronunțate în cauza în care a fost ridicată acea excepție.

27. Prin urmare, întrucât critica are în vedere un alt aspect decât cel asupra căruia Curtea deja s-a pronunțat, textul nefiind constatat ca neconstituțional în integralitatea sa, ci doar în ce privește condiția de admisibilitate a cererii de revizuire a hotărârii judecătorești după cum în aceasta a fost sau nu evocat fondul pricinii, rezultă că nu este aplicabil cazul de inadmisibilitate prevăzut de art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992. În consecință, Curtea va examina conformitatea prevederilor art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă cu Legea fundamentală din perspectiva învederată de autorii excepției, referitoare la excluderea implicită de la posibilitatea de a promova calea de atac a revizuirii a persoanelor care au fost părți în procese în care nu a fost invocată excepția de neconstituționalitate a unui text a cărui contrarietate cu prevederi ale Constituției a fost constatată după rămânerea definitivă a hotărârii a cărei revizuire se dorește.

28. Față de critica formulată, Curtea observă că s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor legale criticate, spre exemplu prin Decizia nr. 585 din 13 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din 16 noiembrie 2016.

29. Cu acel prilej, Curtea a reținut că acest motiv de revizuire a fost introdus prin Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 4 octombrie 2010. Întrucât prin acest act normativ a fost abrogat art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, care prevedea obligativitatea suspendării judecării cauzei în situația invocării excepției de neconstituționalitate, pentru a contracara posibilele consecințe injuste ale soluționării cauzei aflate pe rolul instanțelor ordinare mai înainte ca instanța de contencios constituțional să se pronunțe asupra excepției de neconstituționalitate cu care a fost sesizată, a fost introdus, prin art. II pct. 1 și art. III pct. 2 din legea menționată, un nou motiv de revizuire, atât în materie civilă — art. 322 pct. 10 din Codul de procedură civilă din 1865, cât și în materie penală — art. 408² din Codul de procedură penală din 1968. Așadar, revizuirea întemeiată pe acest motiv a fost reglementată ca un remediu procesual pentru nesuspendarea soluționării cauzei, rezultată din abrogarea art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, remediu aplicabil doar în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate și în care s-a pronunțat hotărârea a cărei revizuire se cere.

30. Cu privire la aceste prevederi, care au instituit noul motiv de revizuire, Curtea Constituțională a apreciat că nu contravin dispozițiilor art. 16 din Constituție, pentru că persoanele care au invocat excepția de neconstituționalitate și cele care nu au întreprins acest demers procesual se află în situații juridice diferite, Curtea remarcând diferența obiectivă dintre părțile dintr-un proces care înțeleg să își valorifice dreptul constituțional și legal de a contesta constituționalitatea prevederilor legale care le sunt aplicabile și cele care nu manifestă o astfel de diligență.

31. Constituționalitatea textului de lege criticat din perspectiva vizată de autorii prezentei excepții este susținută și

de raționamentul pe care Curtea l-a dezvoltat în Decizia nr. 126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2016, prin care a constatat, în materie procesual penală, că este neconstituțională soluția legislativă cuprinsă în textul legal analizat [art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală] care nu limitează cazul de revizuire la cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate. Curtea a reținut că legiuitorul s-a îndepărtat de soluția legislativă cuprinsă în Codul de procedură penală din 1968, modificat prin Legea nr. 177/2010, care viza doar procesele în care fusese invocată excepția de neconstituționalitate admisă după rămânerea definitivă a hotărârii pronunțate. Astfel, în noua redactare, legiuitorul a făcut aplicabilă procedura revizuirii în cazul admiterii excepției de neconstituționalitate tuturor cauzelor definitiv judecate, asimilând efectul deciziei de admitere a Curții Constituționale din materie penală cu cele ale unei legi penale mai favorabile. Or, Curtea a reținut (prin decizia anterioară, paragraful 33) că o decizie de constatare a neconstituționalității unei prevederi legale trebuie să profite, în formularea căii de atac a revizuirii, numai acelei categorii de justițiabili care a invocat excepția de neconstituționalitate admisă în cauze soluționate definitiv până la publicarea în Monitorul Oficial a deciziei prin care se constată neconstituționalitatea, precum și autorilor aceleiași excepții, invocate anterior publicării deciziei Curții, în alte cauze, soluționate definitiv, acest lucru impunându-se din nevoia de ordine și stabilitate juridică. În acest fel, Curtea a dat eficiență prevederilor constituționale care garantează dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

32. Prin urmare, nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate formulată de autorii prezentei excepții, argumentele în sprijinul conformității prevederilor art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă cu dispozițiile art. 16 și 21 din Legea fundamentală înscriindu-se chiar în logica subliniată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 126 din 3 martie 2016.

33. În plus, astfel cum a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, pot forma obiect al revizuirii numai hotărârile judecătorești definitive care au fost pronunțate în cauze în care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate admisă sau în cele în care aceasta a fost ridicată până la publicarea deciziei Curții de admitere și a fost, în consecință, respinsă ca devenită inadmisibilă (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016). În schimb, cauzele soluționate definitiv și în care nu a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate nu pot face obiectul revizuirii, operând principiul autorității lucrului judecat.

34. Persoanele care au fost părți în procese soluționate prin hotărâri definitive pronunțate în temeiul unor texte de lege care au fost constatate ca neconstituționale printr-o decizie ulterioară rămânerei definitive a hotărârii judecătorești, dar care nu au ridicat o excepție de neconstituționalitate cu privire la acele texte nu se pot prevala de calea de atac a revizuirii întemeiată pe un asemenea motiv. Rațiunea pentru care legiuitorul a optat pentru

această soluție este justificată de necesitatea respectării autorității de lucru judecat a hotărârilor pronunțate în procese desfășurate în conformitate cu regulile de procedură specifice, în cursul judecării cărora părțile au avut posibilitatea legală de a beneficia de toate mijloacele de apărare pe care legea le pune la dispoziție. Depinde de conduita procesuală a fiecărei părți să invoce sau nu unele sau altele dintre mijloacele procesuale pe care legea le reglementează și care sunt apte și adecvate spre a fi utilizate în funcție de situația procesuală și de parcursul procesual al cauzei. Așadar, neinvocarea excepției de neconstituționalitate, deși era susceptibilă de a fi ridicată, conduce la imposibilitatea de a solicita revizuirea ca urmare a admiterii acesteia într-o altă cauză, fără ca astfel să se aducă atingere dreptului la un proces echitabil, așa cum pretinde autoarea excepției.

35. Neintervenind elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții, atât soluția, cât și considerentele din deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

36. Curtea mai observă că, în jurisprudența sa, a reținut că o decizie de admitere a excepției se aplică numai în cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești la momentul publicării acesteia, cauze în care respectivele dispoziții sunt aplicabile, precum și în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data sus-menționată, în această ultimă ipoteză decizia pronunțată de Curtea Constituțională constituind temei al revizuirii (a se vedea în acest sens Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012, Decizia nr. 319 din 29 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 25 aprilie 2012, sau Decizia nr. 29 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 11 martie 2015).

37. De asemenea, Curtea reține că potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”, iar potrivit art. 25 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, „Deciziile sunt obligatorii de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României și produc efecte numai pentru viitor”.

38. Instanța constituțională a mai reținut că împrejurarea că decizia de admitere anterioară nu a fost încă publicată nu are relevanță față de Curte, soluția prin care s-a constatat neconstituționalitatea [unui text de lege] fiindu-i opozabilă (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 349 din 10 noiembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 5 martie 2003). Cu alte cuvinte, deciziile Curții Constituționale sunt opozabile tuturor subiectelor de drept de la data publicării în Monitorul Oficial al României, cu excepția instanțelor constituționale față de care acestea sunt opozabile de la data pronunțării lor.

39. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Sabo Ana în Dosarul nr. 19.213/3/2015 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, de Gheorghe Pădure în Dosarul nr. 6.339/99/2015 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și de Mihaela Lămîița Ciocea în Dosarul nr. 1.484/1/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 Judecători și constată că dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalului Iași — Secția I civilă și Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 Judecători și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 750/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Modernizarea Centurii Rutiere a Municipiului București între A1—DN 7 și DN 2—A2”

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 5 alin. (1) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare, și având în vedere dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 40/2008 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Modernizarea centurii rutiere a municipiului București între A1—DN7 și DN2—A2”, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Hotărârea Guvernului nr. 750/2010 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Modernizarea Centurii Rutiere a Municipiului București între A1—DN 7 și DN 2—A2”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 3 august 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Se aprobă completarea amplasamentului lucrării de utilitate publică prevăzut la anexa nr. 1, cu amplasamentul,

potrivit hărții topografice/planului de amplasament prevăzut în anexa nr. 1*).

2. La anexa nr. 2, după poziția 157⁸¹ se introduce o nouă poziție, poziția 157⁸², astfel cum este prevăzut în anexa nr. 2.

Art. II. — (1) Se aprobă declanșarea procedurilor de expropriere a imobilului proprietate privată, situat pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Modernizarea Centurii Rutiere a Municipiului București între A1—DN7 și DN2—A2”, completat potrivit art. I pct. 1, expropriator fiind statul

*) Anexa nr. 1 se comunică persoanelor fizice și juridice interesate, la solicitarea acestora, de către Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A., care este depozitarul acesteia, imposibilitatea publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hărții topografice/planului de amplasament fiind determinată de impedimente de natură tehnico-redacțională.

român, reprezentat de Ministerul Transporturilor, prin Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A.

(2) Se aprobă lista cuprinzând imobilul supus exproprierii, situat pe raza localității Chitila din județul Ilfov, proprietarii sau deținătorii acestora, precum și suma individuală aferentă despăgubirilor, prevăzută în anexa nr. 2.

Art. III. — (1) Suma individuală estimată de către expropriator, cuprinsă în anexa nr. 2, aferentă despăgubirilor pentru imobilul proprietate privată, situat pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Modernizarea Centurii Rutiere a Municipiului București între A1—DN7 și DN2—A2”, completat potrivit art. I pct. 1, aflat pe raza localității Chitila din județul Ilfov, este în cuantum total de 392 mii lei și se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor, în conformitate cu Legea bugetului de stat pe anul 2017 nr. 6/2017, la capitolul 84.01 „Transporturi”, titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014—2020 (POIM)”, articolul 58.03 „Programe din Fondul de Coeziune (FC)”.

(2) Suma individuală prevăzută la alin. (1) se virează de către Ministerul Transporturilor, în termen de cel mult 30 de zile de la data solicitării acestora, într-un cont bancar deschis pe numele

Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A. la dispoziția proprietarului de imobil situat pe amplasamentul lucrării de utilitate publică de interes național, completat potrivit art. I pct. 1, în vederea efectuării despăgubirilor în cadrul procedurilor de expropriere, în condițiile legii.

Art. IV. — Ministerul Transporturilor, prin Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A., răspunde de realitatea datelor înscrise în lista cuprinzând imobilul proprietate privată situat pe amplasamentul lucrării de utilitate publică de interes național, completat potrivit art. I pct. 1, de corectitudinea datelor înscrise în documentele care au stat la baza stabilirii acestora, precum și de modul de utilizare, în conformitate cu dispozițiile legale, a sumei alocate potrivit prevederilor prezentei hotărâri.

Art. V. — Planul cu amplasamentul lucrării de utilitate publică de interes național, completat potrivit art. I pct. 1, se aduce la cunoștință publică prin afișarea la sediul consiliului local implicat, respectiv și prin afișare pe pagina proprie de internet a expropriatorului.

Art. VI. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Ministrul transporturilor,
Alexandru-Răzvan Cuc
Ministrul finanțelor publice,
Ionuț Mișa

București, 30 iunie 2017.
Nr. 454.

ANEXA Nr. 2

LISTA

cuprinzând imobilul proprietate privată situat pe amplasamentul lucrării de utilitate publică de interes național „Modernizarea centurii rutiere a municipiului București între A1—DN7 și DN2—A2”, pe raza localității Chitila din județul Ilfov

Nr. crt.	Județul	UAT	Nr. poz. plan	Numele și prenumele proprietarului/deținătorului de teren/investiție	Adresa/Tarlaua/Parcela	Categoria de folosință	Destinația imobilului	Număr cadastral/Număr topo	Număr carte funciară	Suprafață totală imobil (mp)	Suprafață teren de expropriat (mp)	Valoare totală despăgubire conform Legii nr. 255/2010 (teren și construcții/culturi agricole) (lei)
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
157 ⁸²	Ilfov	Chitila	119	S.C. EUROPAPIER ROMANIA — S.R.L.	T 26, P 112/2	A	intravilan	844	54268(686)	5.037	5.037	391.938,74

A — arabil

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind transmiterea unui teren din domeniul public al statului
și din administrarea Ministerului Transporturilor,
aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A.,
în domeniul public al municipiului Cluj-Napoca**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă transmiterea unui teren, aferent „Parcului Feroviarilor”, situat în municipiul Cluj-Napoca, județul Cluj, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor, aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., în domeniul public al municipiului Cluj-Napoca, în vederea includerii în programul de reabilitare și modernizare, precum și declararea acestuia din bun de interes public național în bun de interes public local.

(2) În cazul în care nu se respectă destinația acestuia de parc, imobilul transmis potrivit alin. (1) revine de drept în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Transporturilor, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(3) Contractul de concesiune nr. MM/224/2002, încheiat între Ministerul Transporturilor și Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., se va modifica în mod corespunzător, în condițiile legii.

Art. 2. — Predarea-preluarea terenului transmis potrivit art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 3. — Ministerul Transporturilor împreună cu Ministerul Finanțelor Publice vor opera în mod corespunzător datele din inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

ministrul dezvoltării regionale, administrației publice
și fondurilor europene,

Sevil Shhaideh

Ministrul transporturilor,

Alexandru-Răzvan Cuc

Ministrul finanțelor publice,

Ionuț Mișa

București, 30 iunie 2017.
Nr. 458.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE

**a terenului care se transmite din domeniul public al statului, din administrarea Ministerului Transporturilor
și aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A.
în domeniul public al municipiului Cluj-Napoca**

Nr. crt.	Nr. MFP	Cod de clasificare	Denumirea imobilului care se transmite	Caracteristicile tehnice ale imobilului care se transmite Nr. carte funciară	Locul unde este situat imobilul care se transmite	Persoana juridică de la care se transmite terenul Codul unic de înregistrare fiscală	Persoana juridică la care se transmite terenul Codul unic de înregistrare fiscală
1.	147814	8.10.06	Teren aferent Regionala CFR Cluj, secții interoperabile, reprezentând „Parcul Feroviarilor”	Suprafața 53.457 mp Nr. topo 5521/2, 5523/2 CF nr. 278302 Cluj-Napoca	Municipiul Cluj-Napoca, Linia 300 Intersecția CF Cluj-Napoca — Baciu, între km 501 + 100, partea stângă în sens kilometric, județul Cluj	Statul român, din administrarea Ministerului Transporturilor și aflat în concesiunea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. C.U.I. 11054529	Municipiul Cluj-Napoca C.U.I. 4305857

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ORDIN

pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.392/2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență

Având în vedere prevederile art. 12, 204, 205, 223 și 238 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 2/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, precum și modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 137/2017,

în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale,

ministrul educației naționale emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.392/2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 2 martie 2017, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) Bursele, indiferent de categorie, se acordă pe toată durata anului universitar (12 luni).

(2) Studenților înmatriculați în ultimul an de studiu al ciclurilor de studii de licență sau de master care beneficiază de orice tip de bursă în ultimul semestru de studii al respectivului ciclu li se va/vor acorda același tip de bursă/burse până la finalizarea anului

universitar respectiv, adică până în luna septembrie, indiferent de momentul în care susțin examenul de finalizare a studiilor.”

2. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19. — Nu pot constitui criteriile de acordare a oricărui tip de burse provenite din fonduri de la bugetul de stat: vârsta, sexul, religia, rasa, naționalitatea, cetățenia, orientarea sexuală, apartenența politică a candidatului sau a familiei acestuia, apartenența la organizații legal constituite ori cu activitate conformă cu legislația europeană în vigoare, numărul de ani petrecuți în alte instituții de învățământ, studiile efectuate în străinătate, precum și accesul la burse din alte surse”.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Pavel Năstase

București, 21 iunie 2017.
Nr. 4.104.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 056171